

Transportinnovation i Sverige til inspiration

By Mikkel Bruun, BRUUN Communication.

Alle ved, at det er vigtigt at samarbejde på tværs, især i en så altomfattende branche som trafik- og transport. Men hvordan sikrer man, at private og offentlige interesser koordineres optimalt, samtidigt med at den fri konkurrence og det sociale aspekt tilgodeses? Og kan vi andre lære noget af den svenske model? Det giver Urban Karlström, Generaldirektør i Fortifikationsverket og formand for Forum for Transportinnovation svar på.

Urban Karlström er doktor i nationaløkonomi og har arbejdet 30 år i den svenske stats tjeneste. Han har blandt andet været kancelliråd og statssekrætær i finansdepartementet. Han har også arbejdet for et østrisk forskningsinstitut og været generaldirektør for VTI - det svenske vej- og transportforskningsinstitut i Linköping. Ved siden af dette har han været meget aktiv i europæiske og nordiske samarbejder som FEHRL, OECD, JTRC, AVERE og NTF.

Nu arbejder han for Fortifikationsverket som er en statslig myndighed med ansvar for forsvarssektorens ejendomme og anlæg og så er han formand for Forum for Transportinnovation, et netværk mellem en række transportinteressenter i Sverige.

Selve baggrunden for Transportinnovationsnetværket var et projekt, *Innovation for Growth*, fra IVA (det kongelige ingeniørvidenskabsakademi) fra 2010 som påviste at der var mange penge investeret i innovationer af det svenske transportsystem, men ikke tilfredsstillende mange resultater.

Rapporten pegede på netværksdannelse og bedre privat og offentligt samarbejde som strømpile for udviklingen, samt en bedre prioritering mellem forskningsprojekter med henblik på at skabe flere konkrete resultater.

"Vi følte et ansvar for at tage initiativet og det skulle komme fra transportsektoren selv", forklarer Urban Karlström. "Vi etablerede Forum for Transportinnovation og inviterede alle statslige myndigheder og forskningsinstitutioner, samt 30-40 medspillere fra transportindustrien. Det altomfattende mål og budskab til branchen er, at vi skal styrke konkurrencekraften og fremme miljømæssige målsætninger".

Katalysator og koordinator

Om sin egen og innovationsforummets rolle i udviklingen af innovation siger Urban Karlström:

"I praksis er det Forum for Transportinnovation som organiserer og koordinerer selve samarbejdet mellem aktørerne, som så er med til at udvælge strategiske indsatsområder, som fx. tunge transport, kollektiv trafik og sikkerhed. Herfra udformes køreplaner på området, i forhold til visioner - hvor vi er om 30 år og hvilke trinvis indsats, der understøtter visionerne".

"Det er aktørerne selv som tager ansvar for at udføre arbejdet og vi er på den måde blot katalysatorer for udviklingen. Men vi sørger også for at styrke den svenske deltagelse i EU-systemet, som fx. de igangværende Horizon 2020 projekter. Vi samler simpelthen alle svenske deltagere i en konstellation hvor man deler erfaringer og koordinerer."

Et par konkrete eksempler er at Innovationsforummet har arbejdet med at koordinere data om kollektiv trafik, at de har en køreplan for hvordan man skal initiere arbejdet med selvkørende biler i Sverige og at de er aktive deltagere i *Drive Sweden* - et nyt strategisk netværk om *smart mobility*.

"Bilindustrien, herunder Volvo er medlem. Det samme er vigtige aktører fra telekom industrien, transportører på gods- og trafikside og i det hele taget alle, der er en del af transport - også IKEA", siger Urban Karlström. Og det gælder alle transportformer, herunder veje, baner og havne, for i dette arbejde er alle velkomne og da man arbejder hen imod fælles køreplaner, men ikke direkte projekter, er konkurrence ikke et stort problem."

"Den store gevinst er at samle aktører fra forskellige grene af transportbranchen og diskutere fælles prioriteringer. For eksempel skrev regeringen for nogle år siden en ny transportpolitik, som vi kunne spille ind til på vegne af vores medlemmer. Vi er ikke en lobbyorganisation, men vi får god kraft bag vores meninger", understreger Urban Karlström.

Fremtidens innovation

Når Urban Karlström kigger i krystalkuglen ser han en række muligheder, men også udfordringer for den svenske innovation på transportområdet.

"Et velfungerende transportsystem er en afgørende faktor hvis svenske virksomheder skal kunne overleve i fremtiden. Det gælder alle transporttyper; veje, jernbaner, til søs og i luften. I Sverige er transportspørgsmål ekstra vigtige, dels fordi vi er afhængige af eksport, hvor køretøjer er en væsentlig del af markedet og dels fordi vi geografisk set befinder os langt fra de store markeder. Det gør, at vores virksomheder lider under høje transportudgifter og dermed hård konkurrence. Omkostninger som stiger i takt med at vores sikkerheds- og miljøkrav bliver skærpet".

"Derfor er energibesparende innovationer vigtige, både for konkurrenceevne og klima og miljø, og derfor har vi brug for vores netværksarbejde og heri ligger værdien af at mødes og diskutere og samordne indsatser mellem erhvervslivet, myndigheder og forskningen. I 2018 kigger vi på en revideret strategi og udpeger et antal nye samarbejdsområder og visioner, og vi satser på at få en række nye medlemmer til Forum for Transportinnovation. Og vi vil også meget gerne arbejde over både nationale og branchemæssige grænser med vores nabolande", siger Urban Karlström.

Nyttige Links:

Forum för Transportinnovation: <http://www.transportinnovation.se/sv>

Det danske transportinnovationsnetværk <http://www.tinv.dk/sekretariatet/>

Portalen för Transportforskning: http://www.transportportal.se/Search/index_sv.html

IVA Årsrapport 2010 om Innovation: <https://issuu.com/iva-publikationer/docs/vb2010-eng/10>

Drive Sweden - Smart Mobility Netværk: <https://www.drivesweden.net/>

Forum for Transportinnovation har identificeret 10 punkter som kræver ekstra indsats, hvis vi skal nå målet om et holdbart transportsystem:

1. Skabe en fælles målramme inden for forskning og innovation på transportområdet
2. Arbejde for at skabe tydelige roller og fokusering inden for vores kompetenceområder
3. Arbejde for et øget samarbejde på tværs af sektorgrænser
4. Arbejde for en bredt favnende synsvinkel på trafiktyper
5. Udvikle samarbejdet mellem forskning- og innovationssystemets aktører for hurtigere at kunne nyttiggøre resultater
6. Arbejde for en stærk international repræsentation
7. Udvikle infrastruktur og organisering af demonstrations- og forsøgsområder
8. Fremme innovationen inden for regler, lovgivning, standarder og udbud
9. Arbejde for kompetencetilvækst til transportsektoren
10. Arbejde for at skærpe innovative forretningsmodeller.

"Forum for Transportinnovations mål indenfor transportsektoren er enkle, men svære: Vigtigst er det at afbryde sammenhængen mellem udslip af drivhusgasser og transportarbejdet. Først når vi lykkes med det kan vi overvinde miljøudfordringen og styrke Sveriges konkurrencekraft".

- Urban Karlström.